

MRR/H/4(1)05/2007

Minister Rozwoju Regionalnego

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

Wytyczne w zakresie sprawozdawczości

(ZATWIERDZAM)

-/-

Grażyna Gęsicka
Minister Rozwoju
Regionalnego

Warszawa, 7 maja 2007r.

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Założenia systemu sprawozdawczości i monitorowania w latach 2007-13.....	3
3.	Sprawozdawczość.....	4
4.	Zasady ogólne sprawozdawczości	4
5.	Zasady szczegółowe sprawozdawczości instytucji zarządzającej.....	5
5.1.	Zakres podmiotowy sprawozdawczości	5
5.2.	Zakres przedmiotowy	5
5.3.	Formy	6
5.4.	Tryb	6
5.5.	Terminy	6
6.	Zasady dotyczące sprawozdawczości beneficjenta	7
7.	System informatyczny	7
7.1.	Sprawozdawczość na poziomie krajowym	8
7.2.	Sprawozdawczość wobec Komisji Europejskiej	8
8.	Modelowy przebieg procesu.....	9
9.	Załączniki	10

1. Wstęp

Niniejsze *Wytyczne w zakresie sprawozdawczości* zostały wydane na podstawie art.35 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o *zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).

Niniejszy dokument zawiera wytyczne dotyczące sprawozdawczości prowadzonej w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, w tym w odniesieniu do programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w latach 2007-2013. Wytyczne określają podstawowe zasady, formy, tryb i terminy sprawozdawczości wraz ze wzorami sprawozdań: okresowego, rocznego i końcowego z realizacji programu operacyjnego, wzorem informacji miesięcznej oraz wzorem wniosku beneficjenta o płatność z rozszerzonym komponentem dotyczącym rzeczowego postępu realizacji projektu. Adresatem niniejszego dokumentu są instytucje zarządzające programami operacyjnymi oraz instytucja koordynująca regionalne programy operacyjne. Celem dokumentu jest ustanowienie wspólnych dla wszystkich programów operacyjnych zasad obowiązujących instytucje zarządzające w zakresie sprawozdawczości. Wytyczne są stosowane bez uszczerbku dla uregulowań prawnych odnoszących się do sprawozdawczości określonych w szczególności w:

- 1) rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. *ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006r.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1083/2006”.*
- 2) rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27 grudnia 2006), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1828/2006”.
- 3) ustawie z dnia 6 grudnia 2006 roku o *zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).

Wytyczne są uwzględniane przy określaniu przez instytucje zarządzające programami własnych szczegółowych wytycznych dotyczących sprawozdawczości danego programu operacyjnego, a także na etapie delegowania zadań w tym obszarze poszczególnym instytucjom, opracowywania wzorów umów o dofinansowanie i podpisywania z beneficjentami umów o dofinansowanie.

2. Założenia systemu sprawozdawczości i monitorowania w latach 2007-2013

System sprawozdawczości został oparty na następujących założeniach:

- 1) wytyczne określają tryb, formy, zakres i terminy sprawozdawczości z poziomu instytucji zarządzającej do Instytucji Koordynującej Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (IK NSRO). Określenie w/w aspektów sprawozdawczości w ramach programu, z zastrzeżeniem pkt 2, leży w gestii instytucji zarządzającej programem, przy założeniu zapewnienia przez nią zdolności do generowania sprawozdań w trybie, formie, zakresie i terminach wynikających z niniejszych wytycznych;
- 2) powiązanie wniosku o płatność ze sprawozdawczością w ramach projektu skutkujące wyeliminowaniem z systemu sprawozdań z realizacji projektów. Wzór wniosku beneficjenta

o płatność zawiera część dotyczącą postępu rzeczowo-finansowego projektu. Rozwiązanie to ma na celu:

- a) ograniczenie obowiązków sprawozdawczych na poziomie beneficjenta,
  - b) oparcie procesu przekazywania publicznych środków wspólnotowych i krajowych o analizę postępu rzeczowego projektu (w ramach okresu programowania 2004-2006 proces wnioskowania przez beneficjentów o płatność oraz proces sprawozdawczości z projektu przebiegały w niezależnych trybach i terminach);
- 3) ustanowienie dwutorowego trybu sprawozdawczości:
- cyklicznego (sprawozdania okresowe, roczne i końcowe) obszerniejszego i bardziej szczegółowego
  - bieżącego (informacje miesięczne)
- 4) tryb i zasady sprawozdawczości dotyczące Programów Europejskiej Współpracy Transgranicznej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa określone zostały w załączniku V do niniejszych wytycznych.

3. Sprawozdawczość i monitoring

Sprawozdawczość obejmuje zbieranie informacji dotyczących wdrażania poszczególnych programów z uwzględnieniem działań/grup operacji, osi priorytetowych, w postaci danych liczbowych, finansowych, wskaźników i innego rodzaju informacji oraz przekazywanie ich odpowiednim instytucjom w określonej formie i terminach dla potrzeb monitorowania realizacji programu operacyjnego na każdym poziomie jego wdrażania.

Monitoring programu służy zagwarantowaniu realizacji celów strategicznych i częściowych określonych w programie (monitoring rzeczowy) oraz pełnej absorpcji alokowanych środków (monitoring finansowy). Prawidłowy przebieg procesu monitorowania pozwala m.in. na bieżąco śledzić postęp finansowy programu, odpowiednio wcześniej reagować na występujące trudności i nieprawidłowości, przyczyniając się w konsekwencji do zapewnienia odpowiedniej jakości wdrażania.

Instytucje zarządzające programami operacyjnymi wraz z komitetami monitorującymi prowadzą monitoring w oparciu o ilościowe i jakościowe informacje z realizacji działań/grup operacji, osi priorytetowych i programów. Mierzeniu postępu realizacji oraz ocenie efektywności wdrażania w ujęciu rzeczowym i finansowym służą wskaźniki fizyczne i finansowe, które zostały określone w poszczególnych programach operacyjnych.

Monitoring realizacji programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności wykonywany jest przez instytucje zarządzające oraz ustanawiane dla wszystkich programów komitety monitorujące. Dla monitorowania poszczególnych osi priorytetowych komitet monitorujący może powołać podkomitet monitorujący, któremu w tym celu deleguje część swoich kompetencji.

4. Zasady ogólne sprawozdawczości

1. Sprawozdawczość odbywa się cyklicznie i terminowo przez cały okres programowania.
2. Sprawozdawczość realizowana jest na wszystkich poziomach instytucjonalnych wdrażania programu oraz przez wszystkich beneficjentów programu operacyjnego.
3. Sprawozdawczość odbywa się na zasadach przewidzianych w programie operacyjnym oraz zgodnie z regulacjami prawa krajowego i prawa Unii Europejskiej.
4. Instytucja zarządzająca jest odpowiedzialna za prawidłowy przebieg procesu sprawozdawczości.

5. Instytucja zarządzająca zapewni właściwe pod względem formy delegowanie obowiązków w zakresie sprawozdawczości.

6. Sprawozdania podlegają weryfikacji przez jednostkę nadzorującą w systemie wdrażania pod względem formalnym i merytorycznym.

5. Zasady szczegółowe sprawozdawczości instytucji zarządzającej

5.1. Zakres podmiotowy sprawozdawczości

1. Instytucja zarządzająca gwarantuje, że sprawozdawczość w ramach programu operacyjnego opiera się na informacjach uzyskiwanych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację zarządzanego przez nią programu.

2. Instytucja zarządzająca zapewnia delegowanie obowiązków w zakresie sprawozdawczości na wszystkie podmioty wdrażające dany program operacyjny.

5.2. Zakres przedmiotowy sprawozdawczości¹⁾

Forma sprawozdania Rodzaj informacji	Informacja miesięczna	Sprawozdanie okresowe	Sprawozdanie roczne/końcowe
Postęp rzeczowy			
Postęp finansowy			
Problemy we wdrażaniu i środki zaradcze			
Działalność kontrolna			
Zmiany uwarunkowań wdrażania			
Komplementarność pomocy			
System monitoringu			
Rezerwa wykonania pomocy			
Spójność i koncentracja wsparcia (EFS)			
Duże projekty (EFRR/FS)			
Promocja i informacja			
Pomoc techniczna			
Realizacji celów Strategii Lizbońskiej			
Zgodność z prawem wspólnotowym			
Ewaluacja			
Prognoza realizacji			
Porozumienia i umowy			
Instrukcje			
Schematy pomocy publicznej			
Nabór projektów			

¹⁾ Pola szare określają zakres przedmiotowy właściwego sprawozdania

1. Minimalny zakres informacji wymagany w sprawozdaniach i informacjach miesięcznych opracowywanych przez instytucje zarządzające zawierają załączniki I-IV do wytycznych.
2. Instytucje zarządzające mają prawo rozszerzyć zakres danych przedstawianych w sprawozdaniach i informacjach miesięcznych przez podległe im instytucje lub beneficjentów o inne rodzaje informacji.
3. Zakres sprawozdań rocznego i końcowego odpowiada wymogom przedstawionym w załączniku XVIII do rozporządzenia nr 1828/2006.
4. Instytucja zarządzająca gwarantuje sporządzanie kompletnych sprawozdań i informacji.

5.3. Formy sprawozdawczości

1. Instytucja zarządzająca przygotowuje sprawozdania okresowe, roczne i końcowe z realizacji programu, według wzorów określonych w załącznikach nr II-III wytycznych, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Instytucja zarządzająca sporządza cyklicznie informację miesięczną, według wzoru określonego w załączniku nr IV do wytycznych.
3. Instytucja zarządzająca nie jest związana formą wymienionych dokumentów, co do stosowania ich przez podległe jej instytucje albo beneficjentów i może ustanowić własne wzory tych dokumentów w formie wytycznych, uwzględniając minimalne wymogi określone przez IK NSRO i zachowując zdolność do agregowania danych w zakresie i układzie określonym w załącznikach.
4. Instytucja zarządzająca zapewnia przedkładanie sprawozdań i informacji do IK NSRO w formie papierowej i elektronicznej w odpowiednich formatach.

5.4. Tryb sprawozdawczości

1. Instytucje zarządzające przekazują informacje miesięczne do IK NSRO.
2. Instytucja zarządzająca przedkłada sprawozdania okresowe, roczne i końcowe do akceptacji IK NSRO, z zastrzeżeniem ust. 4.
3. Akceptacja sprawozdania okresowego, rocznego i końcowego przez IK NSRO jest warunkiem przedstawienia go do zatwierdzenia przez Komitet Monitorujący dany program operacyjny.
4. W przypadku regionalnych programów operacyjnych rolę IK NSRO określoną w ust. 1-3 spełnia IK RPO.
5. Instytucja zarządzająca przekazuje do KE wersje sprawozdań rocznych i końcowych zatwierdzone przez Komitet Monitorujący program operacyjny.
6. Instytucja zarządzająca przekazuje Komisji Europejskiej sprawozdania roczne i końcowe za pośrednictwem komputerowego systemu wymiany danych, stworzonego przez KE.

5.5. Terminy sprawozdawczości

1. Instytucja zarządzająca odpowiada za terminowe sporządzanie sprawozdań i informacji.
2. Sprawozdania okresowe i roczne składa się odpowiednio za półrocze i rok kalendarzowy.
3. Instytucja zarządzająca przedkłada do IK NSRO sprawozdania:
  - 1) okresowe - nie później niż po upływie 60 dni kalendarzowych po upływie okresu sprawozdawczego;

- 2) roczne - nie później niż po upływie 140 dni kalendarzowych po upływie okresu sprawozdawczego;
- 3) końcowe - nie później niż do dnia 31 stycznia 2017 roku;
4. Instytucja zarządzająca przedkłada informacje miesięczne do IK NSRO w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy informacja.
5. IZ RPO przekazuje sprawozdania, o których mowa w ust. 3 do IK RPO, a w przypadku informacji miesięcznej IZ RPO przekazuje informację miesięczną do IK RPO oraz do wiadomości IK NSRO.
6. IK RPO przekazuje do IK NSRO zbiorcze sprawozdania i informacje dotyczące wszystkich regionalnych programów operacyjnych w terminach:
  - 1) informacja miesięczna do 20 dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu którego dotyczy informacja;
  - 2) sprawozdanie okresowe – nie później niż po upływie 75 dni kalendarzowych po upływie okresu sprawozdawczego;
  - 3) sprawozdanie roczne nie później niż po upływie 165 dni kalendarzowych po upływie okresu sprawozdawczego;
  - 4) sprawozdanie końcowe do dnia 5 marca 2017 r.

6. Zasady dotyczące sprawozdawczości beneficjenta

1. Obowiązki beneficjenta w zakresie sprawozdawczości określa umowa albo decyzja o dofinansowanie.
2. Funkcję sprawozdania na poziomie beneficjenta spełnia część wniosku beneficjenta o płatność, dotycząca przebiegu realizacji projektu, którego minimalny zakres został określony w załączniku nr 1 do wytycznych.
3. Brak wydatków po stronie beneficjenta nie zwalnia go z obowiązku przedkładania wniosków o płatność z wypełnioną częścią dotyczącą przebiegu realizacji projektu.
4. Pozytywnie i w całości zweryfikowana część wniosku beneficjenta o płatność dotycząca przebiegu realizacji projektu, wskazująca na właściwą realizację projektu jest koniecznym warunkiem zrefundowania wydatków / zrealizowania płatności na rzecz beneficjenta.
5. Instytucja zarządzająca określa częstotliwość składania wniosku o płatność, przy czym zalecane jest przedkładanie wniosku o płatność co najmniej raz na 3 miesiące biorąc pod uwagę datę podpisania umowy o dofinansowanie.

7. System informatyczny

Zgodnie z regulacjami wspólnotowymi na lata 2007-2013, wszelka wymiana informacji pomiędzy Komisją Europejską a Państwem Członkowskim będzie odbywać się drogą elektroniczną, poprzez komputerowy system wymiany danych zbudowany przez Komisję we współpracy z Państwami Członkowskimi.

Wymiana danych może odbywać się na dwa sposoby:

- 1) poprzez wprowadzenie danych do aplikacji internetowej przez uprawnionych i posiadających prawa dostępu pracowników instytucji zarządzającej;
- 2) poprzez eksport danych z systemu krajowego za pomocą utworzonego w tym celu łącza.

W związku z faktem, iż KE rekomenduje drugi z wymienionych sposobów przekazywania danych, powinny one znaleźć się w formacie określonym przez KE także w krajowym systemie informatycznym.

7.1. Sprawozdawczość na poziomie krajowym

1. Zadaniem krajowego systemu informatycznego ds. monitorowania wykorzystania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności jest:

- 1) zapewnienie zdolności agregacji danych w zakresie i formacie wymaganym przez Komisję Europejską na mocy regulacji wspólnotowych na lata 2007-2013;
- 2) wsparcie bieżącego procesu zarządzania i monitorowania na poziomie krajowym w zakresie programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych.

2. Założenia krajowego systemu informatycznego są następujące:

1) koordynatorem prac nad systemem informatycznym jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, natomiast za przygotowanie i wdrożenie systemu odpowiada Ministerstwo Finansów;

2) system elektroniczny funkcjonuje równolegle do systemu informacji gromadzonego i przetwarzanego w formie papierowej, gromadząc dane w formie ustrukturalizowanej;

3) system gromadzi minimalny zakres danych niezbędnych z punktu widzenia regulacji unijnych oraz potrzeb w zakresie monitorowania wykorzystania środków na poziomie krajowym;

4) system składa się ze wspólnej dla wszystkich programów operacyjnych części minimalnej, określonej przez IK NSRO we współpracy z instytucjami zarządzającymi oraz części dedykowanych poszczególnym programom, w których instytucje zarządzające mogą gromadzić szerszy zakres danych;

5) za wprowadzanie danych do systemu w ramach programu operacyjnego odpowiedzialne są instytucje pośredniczące, instytucje wdrażające i instytucja zarządzająca, w zależności od nadanych uprawnień;

6) system zawiera w części wspólnej sprawozdania okresowe z realizacji programu operacyjnego, w formatach odpowiadających wersjom papierowym określonym w niniejszych wytycznych;

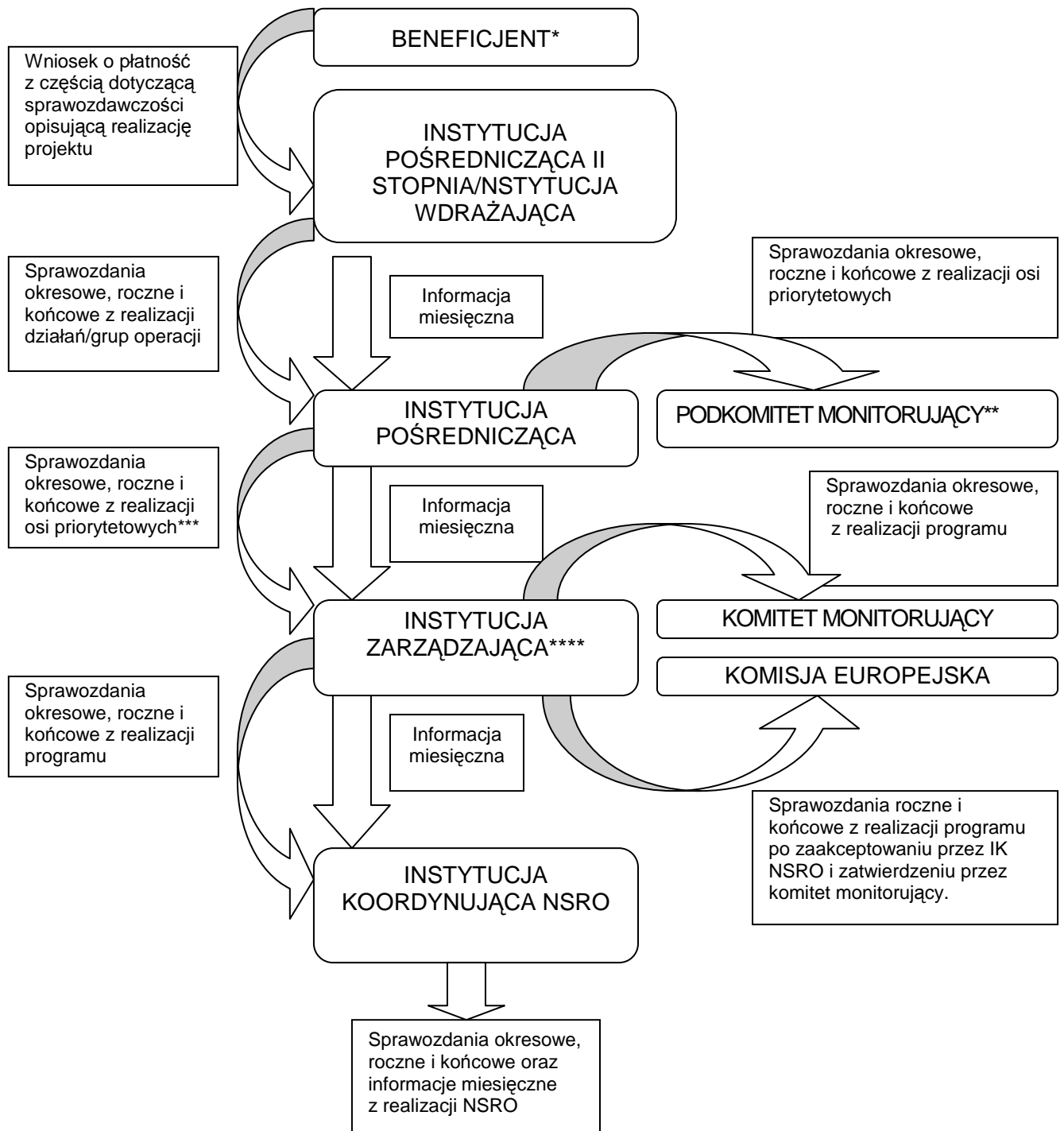
7) system zawiera w części wspólnej wnioski o płatność składane przez beneficjentów, natomiast informacje gromadzone w części sprawozdawczej w/w wniosków, oprócz informacji o realizacji agregowalnych wskaźników rzeczowych mogą być gromadzone w częściach dedykowanych programom operacyjnym na zasadach określonych przez instytucje zarządzające, przy założeniu zachowania zdolności agregowania danych w formatach wymaganych w części wspólnej systemu.

7.2. Sprawozdawczość wobec Komisji Europejskiej

Sprawozdania roczne oraz sprawozdanie końcowe z programu operacyjnego, sporządzone w układzie określonym przez Komisję Europejską, przekazywane są za pośrednictwem komputerowego systemu wymiany danych, stworzonego przez KE, bezpośrednio przez uprawnionych do tego pracowników instytucji zarządzających. Przekazywane wersje mają charakter wersji zatwierdzonych przez komitet monitorujący program operacyjny, zgodnie z podrozdziałem 5.4 wytycznych. W sytuacji, gdy KE zwróci się do instytucji zarządzającej z prośbą o korektę sprawozdania, skorygowane sprawozdanie nie wymaga powtórnego zatwierdzenia przez komitet monitorujący.

Modelowy przebieg procesu

* W sytuacji gdy w programie nie ma instytucji wdrażającej beneficjent składa wnioski o płatność, w tym część pełniącą funkcję sprawozdania, bezpośrednio do instytucji pośredniczącej

** Zgodnie z *Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia* (dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 r. pkt. 9.2.2. *Komitet Monitorujący na poziomie PO*) komitet monitorujący program operacyjny może podjąć decyzję o powołaniu podkomitetu monitorującego dla poszczególnych osi priorytetowych, któremu deleguje część swoich zadań związanych z prowadzeniem monitoringu w ramach danej osi priorytetowej.

*** W przypadku, gdy instytucja pełni rolę instytucji pośredniczącej dla więcej niż jednej osi priorytetowej, sporządza i przedkłada do instytucji zarządzającej programem operacyjnym jedno sprawozdanie, zawierające dane o wszystkich wdrażanych osiach priorytetowych.

**** W przypadku instytucji zarządzającej regionalnym programem operacyjnym, sprawozdania i informacje miesięczne przekazywane są do IK RPO, która przekazuje zagregowane dane IK NSRO.

8. Załączniki

Załącznik nr I - *Wzór wniosku beneficjenta o płatność wraz z instrukcją*

Załącznik nr II - *Wzór sprawozdania okresowego z realizacji programu operacyjnego wraz z tabelami finansowymi*

Załącznik nr III - *Wzór sprawozdania rocznego/końcowego z realizacji programu operacyjnego*

Załącznik nr IV – *Wzór informacji miesięcznej*

Załącznik nr V – *Sprawozdawczość w Programach Europejskiej Współpracy Transgranicznej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa.*